

Finansal piyasalarda risk iştahı kırılğan seyrini sürdürüyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün zayıf bir tablo çizdi. ABD'de ISM hizmet sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Ağustos'ta beklentilerin üzerinde artarken, Temmuz ayı dış ticaret açığı tahminlerden düşük gerçekleşti. ABD Merkez Bankası'nın (Fed) Bej Kitap'ı Temmuz ve Ağustos aylarında ekonomik büyümenin ılımlı olduğunu ve ülke genelinde istihdam artışının yavaşladığını bildirdi. Euro Bölgesi'nde perakende satışlar Temmuz'da aylık bazda gerilerken, Almanya'da fabrika siparişleri Temmuz'da beklentilerin ötesinde düşüş gösterdi. Fed üyesi ve Boston Fed Başkanı Susan Collins para politikasında ilave sıkılaştırma gerekebileceğini söylerken, Avrupa Merkez Bankası (ECB) yetkililiklerinden de şahin açıklamalar geldi. ECB üyesi ve Hollanda Merkez Bankası Başkanı Klaas Knot piyasaların Eylül'de faiz artış ihtimalini hafife alıyor olabileceğini belirtirken, Slovakya Merkez Bankası Başkanı Peter Kazimir de enflasyonun %2'lik hedefe dönmesi için faizlerin bir kez daha artması gerektiği görüşünü savundu. Kanada Merkez Bankası politika faizini beklentiler dahilinde %5,0'te sabit tuttu. Bu ortamda dün ABD 10 yıllık tahvil faizi 2 baz puan artışla %4,29'a yükselirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 5 baz puan yükselişle %2,66 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,4 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,6 düşüş gösterdi. Dolar endeksi %0,1 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,3 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,6 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %7,6 düşüş yaşandı. Altının ons fiyatı %0,5 geriledi.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün dalgalı bir seyir izledi. Dün 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) açıklanırken, OVP'nin tanıtım toplantısında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da bir konuşma yaptı. Gün boyunca inişli çıkışlı bir grafik izleyen Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri günü sırasıyla %0,7 ve %0,5 düşüşle kapattı. Ülke risk primi yükselirken, kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri hafif geriledi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	26,79 ▲ 0,1%	BİST 100	8.182 ▼ -0,7%
TR 2Y	22,93 ▼ -6 bp	TR 10Y	19,30 0 bp
DX	104,9 ▲ 0,1%	MSCI Dünya	2.956 ▼ -0,6%
Altın (ons, \$)	1.916 ▼ -0,5%	ABD 10Y	4,29 ▲ 2 bp
Brent (varil, \$)	90,6 ▲ 0,6%	Karbon (ton, €)	83,7 ▼ -0,2%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,8%
Dolar/Brezilya Reali	0,2%
Dolar Endeksi	0,1%
Euro/Dolar	0,0%
Dolar/Japon Yeni	0,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,0%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,5%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,5%
MSCI Asya Pasifik	-0,4%
MSCI GOÜ	-0,4%
MSCI Avrupa	-0,6%
MSCI Dünya	-0,6%
MSCI Kuzey Amerika	-0,7%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,7%
MSCI Latin Amerika	-1,0%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (milyar TL)	Ağustos		19,3
Euro Bölgesi	GSYH Büyümesi (çeyreklik değişim)	2023-II	0,3%	0,3%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel piyasalar dünden kalan eğilimlerle kırılgan bir seyir izliyor. Çin'de Ağustos ayı dış ticaret rakamları açıklanırken, ithalat ve ihracat tahminlerin altında düşüş gösterdi. Çin Merkez Bankası (PBoC) yerel para birimi yuani desteklemeyi sürdürdü ve bugün de beklentilerden düşük bir referans kur açıkladı. Bugün küresel tarafta Euro Bölgesi ikinci çeyrek revize büyüme rakamları açıklanacak. Yurtiçinde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Ağustos ayı Hazine nakit denge tablosunu yayımlayacak.

ABD'de ISM hizmet PMI Ağustos'ta beklentilerden güçlü geldi. ISM hizmet PMI Ağustos'ta 52,5'e gerileyeceği beklentilerinin aksine, Temmuz ayındaki 52,7'den 54,5'e yükseldi. Böylece hizmet aktivitesindeki genişleme hızlanmış oldu. Ülkede ayrıca Temmuz ayı dış ticaret rakamları açıklandı. Dış ticaret açığı Temmuz'da 63,7 milyar dolardan 65,0 milyar dolara genişledi.

Euro Bölgesi ve Almanya'da Temmuz ayı ekonomik aktivite verileri zayıf sinyaller verdi. Euro Bölgesi'nde perakende satışlar Temmuz'da aylık bazda %0,2 gerilerken, Haziran ayı rakamları yukarı yönlü revize edildi. Almanya'da fabrika siparişleri Temmuz ayında aylık bazda %4,0 gerileyeceği tahminlerinin ötesinde %11,7 düşüş gösterdi. Ülkede sanayi üretimi de Temmuz'da aylık bazda %0,8 daraldı ve %0,5 düşüş beklentilerinin altında kaldı.

Çin'de Ağustos ayında ihracat ve ithalat tahminlerden yavaş geriledi. Çin'de ihracat Ağustos ayında yıllık bazda %9,2 gerileyeceği tahminlerinin üzerinde %8,8 düşüş gösterdi. İthalat da Ağustos'ta yıllık bazda %7,3 daralırken, beklentiler %9,0 düşeceği yönündeydi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla 2024-2026 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) açıklandı. OVP'nin tanıtım sunumunda Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz 4 temel amaca dikkat çekti. Söz konusu amaçları afet yaralarının sarılması ve afet risklerinin azaltılması; makroekonomik ve finansal istikrarın sağlanması ve enflasyonun tek haneye düşürülmesi; yatırım, istihdam, üretim ve ihracat perspektifinde büyüme ve istihdamın devam ettirilmesi; sosyal adalet ve refahın güçlendirilmesi olarak sıraladı. Söz konusu amaçlara ulaşılırken, mali disiplin, para politikası ve yapısal reformları kullanılacak temel politika araçları olarak ifade etti. Bununla birlikte, büyüme ve ticaret; beşeri sermaye ve istihdam; fiyat istikrarı ve finansal istikrar; kamu maliyesi, afet

yönetimi, yeşil ve dijital dönüşüm, iş ve yatırım ortamı öncelikli yapısal reform alanı olarak duyuruldu. OVP'de hükümet 2023 yılında gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesinin %4,4 olacağını öngörürken, 2024, 2025 ve 2026 yılları için sırasıyla %4,0, %4,5 ve %5,0 olarak sıralandı. 2023 yılı sonu enflasyon tahmini %65,0 ile TCMB'nin son Enflasyon Raporu projeksiyonunun üst bandının da üzerine çıkarıldı. 2024 ve 2025 için beklentiler ise TCMB öngörülerine uyumlu %33,0 ve %15,2 olarak teyit edilirken, 2026 yılı tahmini %8,5 olarak açıklandı. 2023 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranının %6,4 olacağı hesaplanırken, 2024 yılında bu seviyede kalabileceği ifade edildi. 2025 ve 2026 yıllarında sırasıyla %3,4 ve %2,9 olacağı tahmin edildi. Yapılan açıklamalardan, deprem hariç bütçe açığının ise 2023 yılında %3,4, 2024 yılında %3,8, 2025 ve 2026 yıllarında %2,3 olarak öngörüldüğü anlaşılıyor.

2024-2026 ve 2023-2025 OVP Makroekonomik Tahminlerinin Karşılaştırması					
	2022	2023	2024	2025	2026
GSYH Büyüme (%)	5.5	Eski	5.0	5.5	5.5
		Yeni	4.4	4.0	4.5
GSYH (Milyar Dolar)	906	Eski	867	952	1065
		Yeni	1,067	1,119	1,205
Kişi Başına GSYH (Dolar)	10,659	Eski	10,071	10,931	12,091
		Yeni	12,415	12,875	13,717
Enflasyon (%)	64.3	Eski	24.9	13.8	9.9
		Yeni	65.0	33.0	15.2
İşsizlik Oranı (%)	10.4	Eski	10.4	9.9	9.6
		Yeni	10.1	10.3	9.9
Cari İşlemler Dengesi (GSYH'ya Oran, %)	-5.3	Eski	-2.5	-1.4	-0.9
		Yeni	-4.0	-3.1	-2.6
Merkezi Yönetim Bütçe Açığı (GSYH'ya Oran, %)	0.9	Eski	-3.5	-2.5	-1.5
		Yeni	-6.4	-6.4	-3.4
AB Tanımlı Borç Stoğu (GSYH'ya Oran, %)	31.7	Eski	35.2	33.6	32.1
		Yeni	33.3	35.2	34.6

Kaynak: T.C. Cumhurbaşkanlığı SBB, Resmi Gazete, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Şirket ve Sektör Haberleri

Sasa Polyester, Adana merkez sahasına yapılacak Enerjisi Santrali (GES) yatırımı için teşvik belgesi aldı. Toplam 336,1 milyon TL bedelli yatırım, KDV istisnası, kurumlar vergisi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteğinden faydalanacak.

2023 yazı en sıcak yaz olarak tarihe geçti. Avrupa Birliği Kopernik İklim Değişikliği Dairesi (C3S) verilerine göre Kuzey Amerika, Avrupa ve Asya'yı etkileyen aşırı sıcaklıkların etkisiyle Haziran, Temmuz ve Ağustos sıcaklıkları 1991-2020 ortalamasının 0,66°C üzerine çıktı. Ağustos ayı ise 1850-1900 ortalamasının 1,5°C üzerinde çıkarak geçtiğimiz Temmuz ayından sonra en sıcak ay oldu. Ağustos ayında deniz sıcaklığında rekor sıcaklık ölçülürken, Kuzey Atlantik'te sıcaklıklar 25,19°C'ye ulaştı ve Antarktik buzulları tarihi ortalamanın %12 altına düştü. Uzmanlar 2023'ün tarihin en sıcak yılı olma yolunda ilerlediğini vurguladı.

Kalkınma Gündemi

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.